

MINERVA

REVISTĂ

LITERARĂ, BELETRISTICĂ ȘI DE DISTRACTIUNE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

H. 1745

Proprietarū, editorū și redactorū responsabilū :

George Curteanū.

BISTRITĂ,

TIPOGRAFIA CAROLŪ CSALLNER,

1894.

Apare în 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

ABONAMENTUL
Pe an 3 fl., pe 1/4 an 1 fl. 50 cr., pe 1/2 an 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe an 7 franci.
Prețul e a se solvi înainte.

Nr. 1.

Bistrița. 1/13 Ianuarie 1894.

Anul IV.

Salutare Blașiului!

Colo, uide se 'mpreună apele cele surori,
Să mă ducă mă fură dorul și inima-adesorii,
Să cântă gloria străbună, să sîrută țărîna sfîntă
De pre pași, ce nu s'or sterge orî-cătî vremea îi frămîntă.

Se dăresce colo 'n vale nemișcată ca-o sentinelă,
Ce 'n decursu de vécuri grele stă la postulu ci fidelă.
Și pre vîrfulu mînăstirei nóptea umbrele mărețe
Stau la vorbă și ne 'nsuflă până ađi a loră povețe.

In genunchi Români cu toți — uite Blașiulu colo 'n vale —
Câte suvenirî mărețe ai legatu de-urmele tale
Blașiule! ție națiunea ți-se închină cu-adorare
Și din patru părți de lume — îți trimite salutare.

N'audiți prin vremi cărunte unî bătrân cum prorocesce?
Sub lovirele barbare și plîngîndu așa grăesce:
— „Dómne! fă, ca locu-acesta de supliciu și de sânge
Să devină foculariulu neamului românî ce plînge“.

Vai! atunci în alea vremuri era greu și-o nópțe mare,
Insă ceriulu primî jertfa-i și din lacrimi ne răsare
Blașiulu, sórele națiunei, ce 'ncăldesce și lumine
Unu poporî întregu, ce 'n lanțuri și 'n robii tristă suspină.

Și de atunci Blașiulu vecinicî e unî sóre 'n strălucire
Și unî neamî întregu ridică și-lă conduce la mărîre
Printre glónțele dușmane și prin fapte și cuvinte
Elu e farul, ce străluce și pășesce înainte.

Șincai, Clainu și Petru Maiorî, trei luceferi se arată
Și se perdî prin orisonuri până 'n lumea depărtată
Și avunță din nălțimea, ce răsună lumî întregi
Că Românul are nume dela Deî și dela regi.

Și la glasul lorî puternicî și la vorba lorî de ângerî
Un poporî întregu tresare din durere și din plîngerî,
Și-și înalță înc'odată fruntea în juru-i cu mândrie —
Ce măreșu este Românul când voesce ca să fie!

Cine a reînviatî Moldova, Muntenia, spuneți cine?
Bărnuțî și cu George Lazarî, orî să dicitî Blașiulu mai bine,
Și-n frumoșa Bucovină cine a alergatî pribeagî
Aronu Pumnulî despicasce negura cu-ală seu toiagî.

Și 'n Bihorulî celî poeticî în doioșa Silvanie
Samoilî Vulcanu se duce, ce cu 'naltă măestrie,
A sciutî să redescepte vieța, gloria străbună
Impletindî viețî sale neperitóre cunună.

Blașiule! atâta jertfă ai adusî tu la altarî
Și-ai păzitî foculî celî sacru la-altî națiunei focularî,
Incâtî astăđi toți Români ți-se 'nchină cu-adorare
Și din patru părți de lume îți trimittă o salutare.

Dar tăcere! se aude cânteculî, ce morți re'nvie
Dela Blașiû, acolo trebe să răsune mai ântâie —
— „Murășanî scuturî lanțulu cu-a lui vóce ruginită
Rupe córde de aramă cu o mână amortită“.

Și-alui cântecî sfarmă lanțulu de amarî și de robie
Și-o vieță nouă în sufletu și 'n inime re'nvie,
Incâtî lumea se uimesce când se vede față 'n față
Cu-unî poporî ce-și cere drepturi iar la glorie măreță.

Și 'n tăcerea cea mai colo 'n Câmpulî-Libertății
Pre tribună se ridică Elî trimisulî Prevedinții
Și încetî, încetî — mai tare fulgeră apoi și tună —
Dumneđeu eternulî pare-că vorbesce pre tribună.

E Bărnuțî, altî libertății ângerî mare și profetî
Prorocesce și creéza altî națiunei nóstre dreptî,
Și 'nțeleptî alcătuesce creșulî și ni-lă face lege,
Mântuirea nóstřă 'n lume, drumulî ce avemî altî merge.

Și așa a rēmasû Blașiulu pentru 'ntregulî neamî mândrie —
Ca și Roma cea eternă elî eternî trebe să fie,
Propășindî în reînvierea strămoșecilorî virtuți
Și-ađi e farul, ce străluce ca și 'n timpî dispăruți.

*Cine va pute să 'nșire sevîrșirile-i mărețe?
Cine a știut, ca Blașiulă să ne îndrepte și învețe?
Ce idei a jertfită lumii mucenici așa de mulți
Șincai, Claină și Petru Maioră, Papiu, Iancu și Bârnuțiu.*

*Priviți colo, se scoboră ună țerană cu-averea 'ntrégă:
Ună copilă duce de mână și pre umeri o desagă —
Șes'spredece ani în urmă merge iar pre cea cărare,
Ca să-și readucă fiulă ce acuma va fi mare!*

*E Cipariulă, fala noastră și-a întregii lumii mândrie
Blașiulă l'a creată națiunii, ca să fie mărturie
Cu geniulă lui celă mare secoliloră venitoră —
Cu câtă recunoscință suntemă Blașiului datoră?*

*Unde suntă acum acestea umbre mari și legendare
Murășiană, Cipariă și Baritiă, semne de redescoperire —
Șincai, Claină cu Petru Maioră, Papiu, Iancu și Bârnuțiu
Sava, profetulă din vremuri și cu alții încă mulți?!*

*Dormă cu toții 'n vecinicie somnulă celă sfântă ală dreptății
Și-a loră suflete planeză și-ați în Câmpulă-Libertății
Și din geniulă loră celă mare și din sufletele loră
Blașiulă ține-aprinsă și astăzi farulă celă conducătoră.*

*Limba dulce și sonoră, legea, drepturile sfinte
Conștiența națională, ȋiua de-aduceri aminte,
Cânteculă redesteptărei, sângele ce curge 'n sînă
Tote le datorimă ție, Meca neamului română!*

*Dar tăcere se aude ună suspină așa de amară,
Ce străbate ca ună fulgeră preste-a țerei dragă hotară.
Și-ascultați Blașiulă ne ȋice: „câte ȋile câte nopți
Am veghiată ca mamă dulce l'a națiunii mele sorți.*

*Nici o jertfă nu'mă fu mare și nimică cu neputință,
Din destinulă meu în lume mi-ana făcută o datorință
Și-i departe încă ȋinta și privescă îngrijitoră: —
Dragă copilă! Blașiulă ve cere ați o mână de-ajutoră!“*

*Cum? elă, Blașiulă, are lipsă? și noi dragă lui copilă
Vomă uită, că Blașiulă este fala noastră cea dintâiă!?
Nu! din patru părți a lumii vomă întinde mână frățescă
Și-omă salvă onorulă nostru și-ală mândriei românescă.*

*Dacă ȋipetă de durere dă Blașiulă prin văi și munți
Sigură nerecunoscința nu va 'ncinge-a noastre frunți —
Elă a fostă și este și-astăzi fala noastră cea de ȋintăie
Și ca Roma cea eternă elă eternă trebe să fie.*

V. B. Munteșcu.

Mihailă Cogălniceanu.

— Schiță biografică și literară. —

De **Victoră Cnișoră.**

A trecută o jumătate de secolă, de când s'a ridicat din nou în orientulă Europei sentinela neclintită a bătăriei și valoroșei Rome, treȋită din somnulă ei îndelungată de sgomotula puternică, produsă de evenimentele înfiorătoare dela sfârșitulă veacului trecută. Deșteptată din acestă somnu de mărte ea a începută a se inspira de ideile, ce au dată nascere acestoră mișcări și chiar a mără pentru realizarea loră. Libertatea, egalitatea și frățietatea suntă acele idei mărețe, cari au scosă omenimea din lanțurile învechite ale feudalismului, ce de mai mulți secolă îi rodiau umerii și în cari au zăcută înconșcine de atâta timpă. Ună sgomotă puternică a răsunată în totă Europa, când penele cătorva bărbați, inspirați de geniulă dădeșca, au scrisă aceste cuvinte și au făcută propagandă pentru ele. Lanțulă s'a ruptă, dar numai în parte. O altă mișcare a trebuită să urmeze, ca să se rumpă în tote părțile și să iasă liberată omenimea încatenată totă de omenime.

A trecută o jumătate de secolă, de când și națiunea noastră s'a deșteptată din letargia, în care zăcea de multă. Glasulă timpului a făcut-o să tresară și să revie pentru o viață nouă, să arate lumii, cine suntă fiilă lui Traiană așezăți în vechia Dacie. — Dar multe a avută să îndure acestă poporă, de când a fostă adusă aici de părintele său glorios, care i-a ȋisă: de astăzi înainte acestă pământă ȋi-lă dau ca să-lă lucrezi. Istoria

e martoră ală timpurilor. Ea ne arată în colorile cele mai vii luptele, necasurile, neajunsurile, ce au avută de suferită străbunii noștri în decursulă veacuriloră. Nimeni nu va cuteză a afirmă, că națiunea noastră a fostă între cele favorisate de providință. Calea tuturoră inundaȋiuniloră barbare a fostă patria acesteia. La începută a fostă teatrulă migraȋiunii ginȋiloră, care mai târȋiu cu greu liniștindu-se au urmată alte ȋile de restrisțe pentru ea: invasiunile Tătariloră și după aceea ale Turciloră. Multe a avută de suferită din partea acestoră vecini răi. Ori în care parte voiau să mără aceia, pământulă acestei naȋiuni trebuia să fie călcată. În decursulă vremuriloră însă s'a ridicată din sinulă ei bărbați, cari au învinsă de multe ori pe acești dușmanți periculoși pentru tote statele de atunci.

Pe la începutulă sutei a XVIII au ajunsă la putere în acestă țeră, bine înȋelesă România de astăzi, nișce omeni, cari cu bani cumpărau tronulă în unulă din cele două principate, cum a fostă împărȋită. Aceștia erau o clasă de neguȋători din Constantinopolă, numiți după suburbiulă, ce-lă locuiau acolo, fanarioți, cari fiind-că erau domnitorii numai pe timpă scurtă, ceea ce prevedeau ei, făceau storsuri mari de bani de pe bieȋii locuitorii, le confiscău averile, îi trimiteau în exilă. Acastă stare de lucruri dură până la începutulă sutei prezente, când Tudoră Vladimirescu se resculă pentru ca princi-

patele se-și recâștîge dreptul de a alege domn român.

Istoria neamului românesc ne arată în decursul acestor 6 decenii din urmă o mulțime de bărbați devotați cauzei naționale, — o pagină frumoasă, plină de exemplele cele mai vrednice de imitatu, bărbați plini de abnegațiune și cuprinși de focul patriotismului celui mai sfânt. Acesta a fost o generație, . . . „care a scos din negura protectoratelor străine țera acesta; . . . care a putut da viață și gândire slobodă macar unei jumătăți din trupul românismului; . . . care a sfărmat lanțurile robiei și privilegiile; . . . care a desfăcut valurile întunecului, ce înecau inimile părinților și ale bunilor noștri; acești tineri au eșit aproape biruitori din lupta lor în potruva țeilor tradiției și ai trecutului.“¹⁾

Numele titanilor din această generație, cari unul câte unul s'au mutat dela noi, sunt cu venerație și mândrie pomenite de fie-care Român.

Acestei generații aparține și Mihail Cogălniceanu, a cărui viață atât de ilustră, atât de plină de abnegațiune de sine și devotamentu pentru binele patriei sale mă voi încerca a schița. — „Viața lui Cogălniceanu, ca și a celorlalți colegi ai sei, din cari unii răposați acum de curând, este înșăși viața statului român în decursu mai bine de o jumătate de secol și va trebui o minte foarte avută în gândiri, o penă foarte măiastră în scriere, o limbă foarte avută în cuvinte și mai pre susu de toate o dreptă cumpănă de judecată, care să descrie toate mărețele fapte săvârșite de acești corifei, de acești uriași ai României.“²⁾

Mihail Cogălniceanu s'a născut în Iași la 6 Septembrie 1817.³⁾ Tatăl său a fost vornicul *Ilie Cogălniceanu*, mamă-sa *Catinca*, născută Stavilla, descendentă dintr-o familie genovesă stabilită de vécurs în vechia colonie genovesă, *Cetatea albă* (Akerman).

Studiile și le făc în casa părintească și în unu pensionă din Iași⁴⁾, apoi la anul 1834, când ajunse principe în Moldova Mihail Sturdza, care deja în tinerețe era cel mai talentat și mai învățat dintre boierii tineri, Cogălniceanu fiind recomandat acestuia de domnița Marghiola, mama principelui și nașa lui M. Cogălniceanu, fu trimis împreună cu fiul principelui Dimitrie și Grigorie la învățatură la Lunéville în Franca, unde fură încredințați îngrijirii abatelui Lhommé, preot catolic,

¹⁾ Dice d-lu D. A. Teodoru, studentu alu facultății juridice din Iași în discursul pronunțat la Mitropolie în ziua pelerinajului studenților la osămintele lui Cogălniceanu.

²⁾ Dice d-lu G. G. Tocilescu în discursul rostitu la înmormântare.

³⁾ Acesta e anul corect alu născerii, nu 1806. A se ved discursul lui Cogălniceanu la jubileul Academiei române. Pag. 4.

⁴⁾ Datele în cele următoare le împrumutăm din acest discurs, unde povestesc din viața sa Cogălniceanu. Pag. 3—13.

care se refugiase în principatele române pre timpul revoluțiunii franceze. Acesta fusese magistru și lui Mihail Sturdza. Elu deși înaintat în vîrstă totuși era în vigore și funcționa încă ca profesor la colegiul din Lunéville, unu aședământu foarte renumit în timpul acela. În decursul studiilor tinerii români erau cei dintâi în clasă. După unu an se amestecă însă politica și în afacerea studenților români din Lunéville. Consulul ruș, pre atunci prea puternic în Bucureș și în Iași făcură domnului Mihail Sturdza imputări pentru trimiterea filor sei și a altor câți-va filii de boieri în Franca. Educațiunea franceză se părea prea revoluționară împăratului Nicolae I., protectorul principatelor, deci tinerii români fură luați dela Lunéville și duși la sfîrșitul anului 1835 la Berlin. Berlinulu chiar de prin acele timpuri își dobândise renume atât în privința culturală, cât și prin mișcările sociale, ce se operau. Tinerii români fură aședat într-o familie privată, în casa păstorului Souchon, parochulu bisericii coloniei franceze. După unu an fură strămutați în casa și sub supravegherea unui altu om distins, a păstorului Ionas, discipulu marelui teolog Schleiermacher. În casa acestuia se aduna societatea cea mai alasă din nobilimea și burghezimea, ce era în fruntea ideilor și reformelor sociale, cari se răspândiseră în Germania. Scopulu lor era înainte de toate unirea patriei germâne.

Consilierulu de stat Alecsandru Sturdza, rudă a lui Mihail Sturdza, — după a cărui recomandare fură încredințați tinerii păstorului Ionas — în timpul petrecerii sale în Berlin era unu dintre vizitatorii cei mai deși ai casei păstorului. Dinsulu priveghia aproape studiile acestor tineri, ba devenia chiar profesorulu lor de religione. Sub dictarea acestuia Mihail Cogălniceanu scris în limba franceză: „Études historiques, chretiennes et morales“, pre cari le tipări apoi în Iași și s'au tradusă în limbile: română, greacă și rusă.

„Acestei societăți datoresc dezvoltarea micii mele inteligențe și amorulu pentru totu ce este frumos și mare în viața omului“ dice Mihail Cogălniceanu în discursulu său.

Intrându la universitate studiă jurisprudența și istoria, avându de profesori pre marele oratoru Gans, la care alergau studenții germani cu miile ca să-l asculte, apoi pre Leopold de Ranke, marele istoric, căruia la 1877 cu ocazia jubileului său de 69 de ani ca profesor, Cogălniceanu i-a adresat felicitări ca primulu studentu român la universitatea din Berlin și pre Savigny, celebrulu profesor de dreptulu roman și ministru de justiție.

În saloanele lui Savigny a fost prezentat Cogălniceanu și lui Al. Humboldt (1769—1859), care îi arăta în general unu deosebitu interesu pentru țerile române, atât de necunoscute, încatu nici numele de Român nu se

cunoscerea.*) — Alesandru Humboldt, spiritul scrutător, și exprimă o deosebită dorință pentru a cunoaște în ce stă literatura română și îl întreabă despre sörtea și caracteristica Țiganilor din principate. Cogălniceanu pentru a satisface dorinței marelui scrutător scrisese în limba germană o scurtă reprivire asupra literaturii române de atunci și o publică în „Lehmann's Magazin für die Literatur des Auslandes.“ Totu pentru Humboldt publică după aceea o broșură în limba franceză: „Esquisse sur l'histoire, les moeurs et la langue des Cigains“ (Berlin-Behr, 1837), în prefața căreia atrase luarea aminte a filantropilor asupra acestui nenorocit popor, sclav în țera sa.

Vacanțele le petrecea de ordinar în Pomerania la Schwienenmünde, unu micu orășelu pe țărmul mării, seu la Hehringsdorf, satu micu totu acolo, unde veni în cunoștință cu Wilibald Alexis, celebrul romancier, care, desi Cogălniceanu avea numai 20 de ani, îl luă în strinsă amicitie. Acesta îl iniția în mara lucrare, ce se opera pe atunci în Germania, atât în privința unității politice, câtă și în privința aspirațiilor și sforțărilor burghezimii de a intra în viața politică, la care lua parte până atunci numai nobilimea. Elu îi dete amănunte despre emanciparea și improprietărea țăranilor în Prusia, operată în timpul regelui Frideric Wilhelm III (1797—1840) de către marii săi miniștri Stein și Hardenberg. Păstorul Ionas complectă invetătura lui în privința acestei mari reforme.

În una din vacanțele de vară comitele Schwerin îi dădu ospitalitate în vechiul seu castel Schwerinsburg. Acolo vedu cu ochi aplicarea legii de emancipare, făcută cu 25 de ani mai înainte.

Totu în timpul petrecerii sale în Berlinu a fostă prezentată prin cameradul seu de studiu, fiul istoricului Kohlrausch, ducesei de Cumberland, sora regelui Friederic Wilhelm III și curându după aceea ajunse în intimitatea principelui George, fiul ducelui de Cumberland, care mai târziu deveni rege de Hanovera sub numele de George V.

În decursul studiilor sale universitare studiându istoria fu cu deosebită atenție la istoria Românilor, atât de puțin cunoscuți pe timpul acela în lumea civilizată. Venindu în contact cu atâți bărbați însemnați adună materialu pentru istorie și încă în 1837 publică în limba franceză la Berlinu tomul I din „Istoria Valahiei, Moldovei și a Românilor de peste Dunăre“, iar

*) Pe atunci în principate nu se întrebuința numele de Română, fiindu înlocuitu prin provincialele Moldoveanu și Munteanu. Asachi n'a aflatu terminațiune potrivită la Români în limba franceză, vorbindu și scriindu les Roumounis. Cogălniceanu celu dintăiu a întrebuințat în limba franceză termenul de Roumain și Roumaine. Dar în Berlinu nici Moldeur și Wallache nu era cunoscutu. Lui Cogălniceanu îi diceau der schwarze Grieche, pentru-că avea părți negru și în Berlinu predominau figurile blonde.

cu unu anu mai târziu la 1838 totu în limba franceză: „Fragments tirés des chroniques moldaves et valaques.“*)

După-ce și-a isprăvitu studiile se reîntorse în patrie. Adăpata în Germania de idealele secolului prezentu, ca cei mai mulți tineri din acela timp, se reîntorse plinu de inspirație de a luptă pentru a-și ridică națiunea din înjositorea stare, în care se aflau principatele dunărene în urma nefericitei epoci fanariote. Acesta epocă tristă le-a acoperit cu unu veku grosu de întunerecu, în care ori-ce mișcare era o orbecare fără de nici o țintă, o svârcolire grozavă. Iată ce scrie Alexandri despre primele decenii ale secolului alu XIX: „În vârfulu scării sociale era unu domnu cu topuzulu în mână și cu legea sub picioare; pe treptele acelei scări o boerime ghiftuită de privilegiari, bucurându-se de tôte drepturile până și de ilegalități și scutită de ori ce îndatorire către țera: alături cu acea boerime unu cleru, ai căru șefi veniți din Fanaru și din bizaniile muntelui Atos, se desfătau într'o viață de luxu, trândavă și scandalosă; iar josu în pulvere o glotă plecată cu cerbicea sub tôte sareinele! Susu puterea egoistă, josu servirea și miseria fără protecție și totulu mișcându-se într'o atmosferă negurösă, de ignoranță, de superstiții, de pretenții, de lăcomie și de frică.“

Astfelu era fața principatelor în cele d'intăi decenii. Acesta dură până ce se reîntorse în țera o generație de omeni tineri, adapați la cultura occidentului civilizatu. Acestia întorcându-se dela universitățile din Franca și Germania, aduseră patriei unu tesauru de idei noue și sentimente patriotice. Acestia încălziți în inimă de dorulu de a scăpă patria lor de influența străină, de care domnitorulu nici nu voia, nici nu putea să se emancipeze, căutară a aruncă în jurulu lor semințele unei credinți entusiaste pentru viitorulu și destinele Românicii. Era Cogălniceanu, Alecsandri, Negruzzi, Epureanu, Donici, Stamati, Rolla, Ciucureanu, A. Russo, Ionu Ghica etc. etc.**)

În fruntea acestei tinerimi era Costache Negri (născ. în 1812), care avea privilegiulu etății. Între tinerii aceștia se incuibase discordia, mai alesu în Moldova se împărțiră ei în 2 taberi: partizanii școlii franceze și ai școlii germane, dintre cari fiecare voia să fie preponderantă. De aici se născură certe, din cari pe fiecare și se întemplantă dueluri, cărora nu le putea pune capetu nici ordinațiunile domnitorilor, nici batjocurile bătrânilor. C. Negri însă isbuti de a pune între tinerii învrăjbiți, fără deosebire de școlă franceză ori germană, frăția românescă, adunându-i în jurulu seu întocmai precum cloșca adună pe puil săi.***)

*) Veđi: Conspectu asupra literaturii române de V. G. Popu pag. 195 și Familia din 1891 Nr. 26.

**) Veđi: Convorbiri literare 1888 Nr. 1.

***) Veđi: o amintire despre Costache Negri, disertație de C. G. Ionescu.

Mihailu Cogălniceanu după reîntorcerea sa în țară întemeia la Iași o tipografie ¹⁾, în care afară de „Buletinul oficial al statului,“ care i-se dase în întreprindere, deschise era publicității literare, începută de bătrânul dascălu Asachi. La 1839 creă „Alauna românească“ și „Foia sătéseă a principatului Moldovei,“ această a apărut până la 1845. La 1840 fundă „Arhiva românească,“ prima foie periodică, care vorbi Românilor despre originea lor și începă a scote la lumină documente istorice prețioase, care de asemenea apără până la 1845. Totu pe atunci, ajutat de puținii scriitori din timpul acela, întreprinse el publicarea unei foi intitulată „Dacia literară“, care în curând fu sugrumată de protectoratul

¹⁾ Veđi: Familia din 1891 Nr. 26.

rusescu. În această foie a apărut prima scriere alui Alecsandri: Buchetiera din Florenția.

În anul 1840 Cogălniceanu dimpreună cu C. Negruzzi, și Alecsandri ¹⁾ fură chemați de principele Mihailu Sturdza la direcțiunea teatrului din Moldova. În urmarea acestei invitațiuni ei fură siliți să se facă autori și să improviseze câteva piese, cari fură primite cu orecare favore. Astfelu Cogălniceanu prelucră din franțuzeșce „Orbulu fericitu“; Negruzzi: „Bochet, tată și fiu“; Alecsandri: „Farmazonul dela Hirău,“ „Spătarul Hațmațuki“ și „Cinovnicul și modistă.“ Tote aceste piese astăzi sunt perdate.

¹⁾ Veđi: Convorbiri Literare din 1888 Nr. 1.

(Va urmă).

Buchetul de camilii.

— Narațiune. —

Unu ceriu senin și fără nori se estindea asupra orașului Florența în o zi de Aprile a anului 1834. Rađele sorelui de după amedi întrauriau renumitul orașu Arno umplendu cu lumină localitățile și drumurile lui, dându vieță nouă decorațiunilor învechite de pre palaturile familiilor vechi nobile și străbătendu cu lumină lucitoare până și în coliba sêraciloru.

Acastă lumină intensivă pătrunse și în o mică cameră delăsată de etagiul alu treilea din capetulu stradei, ce duce la Pistoria.

Camera era foarte modestă. Singurul ornamentu alu părețiloru albi ilu forma o cunună veștedă de lauri atârnată de-asupra unei mese-suette, dinaintea căreia era aședat singurul scaun ce se afla în odaia. În cealaltă parte a odăiei era aședat patulu. Iar la ferestru stătea rădimat unu tinêru palidu, odihnindu-și ochii săi melancolici pre grădinile înflorite și pre dealurile cu vii înverđite. Trebuie că acuma își întrerupse cânteculu, căci în mâna stângă ținea încă violina, iar cu drepta își legăna arculu. Pre fața lui șubredă se putea observă urmele lipseloru. Imbrăcăminteia lui încă arêta, că purtătoriu ei trebuie se ducă o luptă crâncenă contra misiiloru vieții. Unu tristă oftata sbură de pre buzele lui și numai atunci se tređi spăriatu din melancolia lui când cineva bătă la ușă.

— Intră! — dișe elu încetu.

O femeie de vrêstă, brunetă, cu fața încrețită dar cu simțeminte bune intră pre ușă.

— Dór nu te conturbă, signore? — întrebă ea cu vioiciune proprie femeiloru italiene.

— Nicu decātu.

— Așa credă și eu, că în această privință nicu că te poți căi de economa d-tale, signore. Nicu acum nu veniam, de n'ar fi trebuită să-ți predau această epistolă sosită cu poșta de adă la adresa dtale . . . e dela Parisu.

— Dela Parisu? — întrebă cu aviditate musicantulu și se grăbi la dișna. — Ai dreptate, contină elu cetindu adresa: „Dlui Ole Bull—Florența“.

Cu mâna tremurândă de emoțiune desfăcu pliculu și ceti repede conținutul epistolei.

— Așadară și acesta înzadaru! — strigă cu amărăciune. Acuma s'a sfârșitu cu tote! — și sdrobitu căđu pre scaun.

— Dară de ce ești dintr'odată așa de abătutu, signore? — întrebă cu compătimire bătrâna femeie. — Atātu de teribilu conținutu are acea epistolă?

— Ah d-nă Peliccioni — continuă tinêrulu desperatu, — d-ta scii, că am o amică avută în Parisu — d-na Villeminot, care făcu posibilu primulu meu concertu.

— Da, da și . . . ?

— Cu rugare m'am adresatu la dișna, să mă împrumute cu bani, dar nepotulu ei îmi serie, că ea petrece în Anglia.

— Ah, în adevêru te compățimescu — dișe cu înduioșare d-na Peliccioni. — Și altu ajutoru nu ai?

— N'am!

— Dară pentru ce atātu disperare, signore! Eu încă am fostu de multe-ori în lipsă, dar totu de atâtea ori m'am ridicatu iarăși. Așa va fi asta și la d-ta. Dreptu aceea prinde curajū, signore, căci tote se potū întorce spre bine.

După aceea mai privi odată cu compătimire spre tinêru și se furișă pre ușă.

Ole Bull de abia observă depărtarea femeiei bătrâne. Adêncitu în cugete, privia lungu înaintea sa. Întregu trecutul i se infățişă înaintea ochiloru sufletesci.

Să vedă în Bergen, în patria sa, în Norvegia, grijitū fiindu de iubitoru sa mamă și condusu fiindu de asprulu dar îngrijitorulu său părinte, gândi la anii săi de copilărie și de tinereță. Până când colegii săi studenți jucându-se alergau vioiși încoco și încolo, elu ședea

singură în odaia sa cu unicul său pretină: cu violina. Tote orele libere le petrecea cu acésta, și dacă acordurile acuși jalnice acuși vioie îi atingeau auzul, atunci simția în sufletul său îndestulare adevărată și se îmbéta la gândul ădilelor gloriose din venitoru. Asta fusese viața lui, până-ce la dorința părintelui său merse la universitatea din Cristiania, ca să învețe teologia.

Deși la începută se apucă cu mare sirguintă de studiile teologice, totuși în fine se întorse iarăși la instrumentul său plăcută și atunci se înrădăcină în elă hotărîrea firmă de a se dá cu desevîrșire spre artă.

În Kassel în Germania cercetă pre Spohrt, dară în loculă atențiunei sperate găsi la elă ună tractamentu rece și desconsideratoru. Ne avëndu încredere în sine se întorse de nou la sciință și de astădată la jură. În Götting făcū cunoscință cu renumitulă violinistă, Paganini, care scia a-i prețui talentulă și-lă duse cu sine la Parisu. Tocmăi se credea a fi la țintă, când erumpëndu holera, întręga lui speranță — de a puté pași înaintea publicului — dispărū.

Ajunse în mare miserie și la urmă furându-i-se și violina, în desnădējduirea sa se aruncă în Sena. Numai cu mare încordare putū fi seosū din gura morții. Sórtea lui tristă causă interesare și d-na Villemint, care era cunoscută ca patróna artelorū, începū a se interesă de elū. Se părea a fi răsărită stéua norocului lui. Sub patronagiulă acelei dómne aranją ună concertū, cu care câștigă recunoscință și venitū.

Cununa de pre päretele odăiei lui era suvenirulă micului său succesū. Împlinirea dorinței sale ferbinte în fine sosí: putū să cerceteze încă și patria pre atunci clasică a muziceii, Italia. Dar câtū de îngrabă se distruseră speranțele lui mărețe! Ori unde mergea în totū loculū cu rēcélă se întorceau de cătră elă așa că în fine se retrase din lume și trăia asemenea unui eremitū.

De luni de ăile petrecea acum în Florența. Baniir i se imputinară. În fie-care ăi se apropia ăiua, în care avea să-și pună întrebarea: „Din ce vei trăi?“

Ole Bull oftă adēncu. Se ridică mecanice, trase puiuculă dela mēsă, luă dintr'ensulū unū portofoliu și rēsturnă în mână conținutulă.

— Încă 200 de centesimī — ăise întru sine. Vorū fi destui pentru două ăile. Dar apoi ce va fi după aceea?

Pre când se muncea astfelū ilū conturbă unū nou bătutū la ușă. Înainte de a sună cuvëntulă „întră“, deja stătea în mijloculă odăiei cu fața înroșită dómna Pelicioni.

— A sositū! — strigă ea cu bucurie, e aici.

— Cine? — întrebă musicantulă și-și viri portofoliulū în busunarū.

— Cine? — cântăreța renumită, despre a căreia sosire vorbesce Florența deja de trei ăile. Ea, acelu ângerū cu glasū melodiosū, d-na Malibran. Cu ea a venitū și d-lă Beriot!

— Malibran e aici! — strigă Ole Bull.

— Da! locuesce în ospătăria d'Anglettere și ađi de séră va dá concertulū sēu, care-lă ascéptă cu neastēm-pērū întregū orașulū.

— Aici imī trimite sórtea mântuire!

Tinērulă violinistă cu cea mai mare repeđiciune își apucă pālăria, fugi spre ușă și se repeđi pre trepte în josū. Femeia italiană privi uimită după tinērulă de altă-dată atātu de seriosū.

Când Ole Bull ajunse la uliță, rēsufflă odată adēncu. Prin mintea lui treceau miir de gândiri, însă tóte se învîrtiau pre lângă acelu punctū, că ore d-na Malibran permite i va să esecute câte-va din piesele sale. Elū convenise cu ea în salonulū d-nei Villemint și acolo învățase a-i cunosce amabilitatea fermecătore. Dēcă ar puté să pășescă înaintea publicului cu dinsa, ore nu ar fi sigură atunci succesulă și cu acésta finitulă la tótă lipsa și miseria?

Însē înainte de ce ar fi făcută pasulă însemnată, de care își condiționă ultima speranță și înainte de ce ar fi mersū la cântăreță, — ca să-și aline agitația sufletescă, voi se facă o preumblare scurtă. Plecă deci pre drumulă, ce duce la Pistoria.

Sórele apusese și paserile scăpândū de căldura tropicală începură să cânte în liveđile de olivū și lauri, carī se întindeau pre lângă drumū. Ascultândū la glasurile plăcute mergea Ole Bull pre drumū când deodată cine-va ilū agrăi. Surprinsū privi îndērētă.

Înaintea lui stătea o fetiță îmbrăcată în vestminte rele, pre brațū cu o coșărcuță plină cu flori și privia în modă rugătorū la elū cu ochi plini de lacrimi.

— Oh, signore, — ilū rugă ea timidă — cumpără dela mine acéstă flóre? — și scoțēndū o crēngă încercată de camilii roșii și frumoșe o întinse artistului.

— Mulțamescū copila mea — îi replică refusătorū Ole Bull și voia să mērgă mai departe.

Însē copila nu se lăsă a fi spăriată, ci se grăbi cu pași repeđi alătura cu elū.

— Oh, signore, fii îndurătorū, cumpără dela mine flóre!

— Glasulū acestei copile nu era unū glasū de cofăriță comună, ci unū strigătū durerosū de desperare.

— Cum te chiēmă? — întrebă musicantulă oprindu-se de nou.

— Marietta!

— No, Mariettă, de a-și și vré să-ți ajutū, totū nu potū, eu încă sum sērăcū.

— Oh, signore d-ta esei avutū! Însē părintele meu e morbosū de patru sēptēmăni în lungóre și alaltă-ierī căđū morbosă și muma mea. Nu avemū ce mănacă, nici pâne, nici lapte, nici bucate, deci am gânditū . . .

— Ce ai gânditū? — întrebă Ole Bull mișcatū de cele ađite.

— Mama mea, — rēsponse copilița, a vëndutū pre rēndū din casă întręgă mobiliatura; în fine nu ni-a rē-

masă nimică. Și când aș am vădută pre tatălă meu gemându, pre mama mea plângându — mi-se opriră ochiș pre florile mele de camilie, cari am voită să le oferescă madonei pre sêrbătorile Pasciloră. M'am rugată ferbinte, ca Maica prea curată să-mi ierte, decă le voiu tăia și le voiu vinde, ca să ajută sêrmaniloră mei părinți.

— Unde locuescă părințiș tēi? — întrebă artistulă devenitū seriosū.

— Acolo, îndată dincolo de livadă, la vi!

— Haid și mă condū acolo!

Marieta fugi cu paș grabnică înaintea artistului. Nu peste multă dădură pre unū drumū lateralū și preste câte-va minute Ole Bull vădū înaintea sa o căsuță albă aprôpe de a se ruina. Acoperișulă micū alū casei se ridica abia cu puțină peste tufișulă ce-lu împrejura.

— Acēsta e! — strigă copilița arētându spre coliba cea miseră.

Ole Bull îi urmă conducătorci sale, însă stătū surprinsū pre pridvarū. In unghiulă casei umede, întuneceose zăcea pre paiă unū omū acoperitū cu o veliută rea, care gesticula în modū furiosū și borboloșia cuvinte neînțelese. Lângă elū o stătea femeie ghemuită gemându încetinelū.

In întrēga locuință nici unū scaunū nici mēsă. Numai o ulcea mică de plevū și o lingură zăceau lângă femeie pre padimentū. In ferēstra stricată, murdară, stătea încă tufa de camilie — fără florī.

Ole Bull la vederea acestei miseriș grôznice nu fū în stare să dică nici unū cuvētū. Răđimatū de șoșulū ușei privia lungū la grupa ce era la piciorile lui. Marietta puse coșărețū lângă elū și se grăbi la muma-sa

— Mamă! — dișe rugătore și scutură umeriș celei agrăite, — unū străinū este aici.

Femeia își ridică ochiș înpainjiniți și șopti tremurătorū:

— Oh, signore! oh signore!

— Femeie, — dișe cu glasū înădușitū Ole Bull și păși la mama Mariettei, — n'ai trimisū după medicū?

— Nu, nu, noi suntemū cu multū mai sêraci decătū să alergămū la medicū.

— Așadară — continuă Ole Bull, — trebuie să ceremū aci sfatū, Mariettă, vină aici, étă banī! Fugi în orașū și adă pânc, lapte și pome. Medicū voiu trimite însumī. Fiș liniscită femeie!

După aceste cuvinte scose portofoliulă din busunarū și îi vērșă conținutulū în mânilē Mariettei. Deși ultimīș banī îi erau acestia și deși sub greutatea gânduriloră sale mai că se nimicia, totuși ce era lipsa lui față de acēstă miserie, ce i se înfățișă!

— Pe ađi — dișe întorcându-se spre mama Mariettei, — veți avē din ce trăi, mâni érași voiu veni spre a sci cum vē aflați.

Și cu paș marī se grăbi din odaia fără să aștepte mulțămită, cutremurându-se de cele ce văduse. Nu ajunsese

incă în drumū, când dinapoia lui ađi unū versū chemătorū. Era Marietta, care fugia după dînsulū, ținēndū în mâni buchetulū de camilī.

— Signore, signore! — strigă. — Du-ți și florile cu d-ta.

Apoi copila îi apucă mâna, o sărută și dișe: Maica preacurată îți va rēsplăti pentru-că ne-ai ajutatū, signore. Ia florile oferite, norocū îți vorū aduce aceste d-tale.

Cuvintele aceste a copiliței ilū impresionară adēncū pre Ole Bull.

— Mulțămescū Marietta, — dișe și luă buchetulū de camilī din mâna tremurândă a copiliței. O de s'ar putē preface în darū oftatulū tēu.

II.

In odaia ospētăriei d'Angleterre umbla în susū și în josū d-na Malibrān.

Renumita cântărețā era îmbrăcată în vestmētū de cașimirū albū cu unū șlepu lungū. Pre la briu era strinsă cu o panglică vênătă de mētasă.

In jurulă grumaziloră ei de unū formatū frumosū străluciau două rinduri de diamante. Ole Bull ședea pre unū scaunū, iar buchetulū de camilī și-lū aședă pre mēsuța, ce era dinaintea lui.

— Precum spusei — prietine dragū — continuă cântărețā oprindu-se înaintea violinistului — imi șervesce de o bucurie fôrte mare a te putē vedē pre d-ta așa pre neașteptate. De când amū convenitū la Parisū, ai dispărutū cu totulū dinaintea ochiloră mei și acum atătū de pe neașteptate imi aparī aici! De altcum cu studiarea cum progresezi! De ce nu dai concerte?

— Cu studiarea, credū, potū fi îndestulitū, — rēs-punse mahnitū Ole Bull, — cu pășirea în publicū însă mai puținū. In Milanū și Veneția m'am încercatū a păși în publicū, însă fără ca să fi pututū ajunge la rezultatulū, ce mi-ar putē creā unū viitorū. In Florența m'au desconsideratū chiar cu totulū, așa încătū în timpulū din urmă trăsescū retrasū.

— Te compătimescū.

— Dar sciricirea despre concertele mele mă îndemnă la o rugare. In ciuda nesucceseloră mele, am mare încredere în sciința mea. Am însă lipsă de ajutorū puternicū, care să mă scotă din umbră; trebuie să se ivēscă o stea, care să respândēscă lumina așa, încătū să întorcă privirile mulțimei și asupra mea. Atare stea pare că ești d-ta. Rugarea mea deci să îndrēptă în acolo, ca să-mi permiți a luā parte activă la concertulū, ce vrei d-ta să dai! Că te rogū atătū de ferbinte și într'unū timpū atătū de înaintatū, este, că șciū, că numai acestū unicū concertū voesci a-lū dă.

La aceste cuvinte ale violinistului față cântăreței deveni seriosă. Apoi cu bunătate dar cu vedită confusie dișe:

— Iubite prietino! d-ta scii, că în inima mea invidia de artistă nu are loc și chiar de aceea răspunsul meu nu-lă vei tălmăci rău. Mai dinainte îți spuseseam, că călătorești cu mirele meu, cu d-lă Beriot. Elu e violinistu întocmai ca și d-ta și trebuie să-ți mărturisesc fără încunjură, că elu este chiar așa de jalosu pre numele său, ca și pre amorul meu. Deci pune-te în starea mea! Sciu că decă îi voi aduce la cunoștință dorința d-tale se va mâhni foarte. Ori-câtă de bucurasă și-ași face plăcerea în pozițiunea de acum, acesta — îmi pare rău — este cu neputință.

— Nu, d-na mea, între așa împrejurări la totu casul trebuie să abdică, — răspuse Ole Bull desperat. Fața îi era palidă. Se simția ca și cum s'ar cufundă și ca acela, pre care-lă părăsește și ultimul ajutoriu.

— Afară de aceea — continuă cântăreța, — Charles și așa astăzi e cu voia rea. Vei scii d-ora d-ta, că mă despartu de bărbatul meu cel dintâiu. Am avutu speranță a primi aici vestea, că juriul ne-a despărțitu, dar în locu de acesta am primita o scrisore, după care edicerea despărțirii se amână de nou pre unu anu.

— Atunci pricepu indignarea lui. N'ăși putu vorbi cu d-lă Beriot? — întrebă Ole Bull.

— Îmi pare rău — răspuse d-na Malibran, — s'a dusu ca să dea vizită cător-va prietini de artă, dar acceptu în totu minutul sosirea lui. Potu spera, că vei accepta sosirea lui?

— Durere, acesta nu se pôte împlini — țise artistul în timpu ce luându de pre măsă buchetul de camilii se ridică. Trebuie să facă o cale repede până la medicu și chiar de aceea trebuie să abdicu de întâlnire.

— Dar la concertu permisu-mi e să te acceptu?

— De sigură, d-na mea!

— Iubite prietino! — țise trăgănatu cântăreța privind cu compătimire esteriorul miseru alui Ole Bull, acompaniarea d-tale la concertul de adă a trebuit să o respingă, deși cu părere de rău, — însă decă îți potu servi altcum. . . .

Fața lui Ole Bull deveni roșie ca jeraticul. — Scia, ca prin această întrebare cântăreța voese ai oferi ajutoru banal. Gândi și la aceea că ultimii cruceri și-i dete Mariettei și că unu singuru cuvântu țisu, cântăreța îl va mântui de gândurile viitorului mai apropiatu, însă numai decătu să ridică întrînsul ambițiunea sa de artistă contra primirei de pomână, și liniscitu dar cu siguranță sunară de pre buzele lui:

— Nu sciu, că în ce chipu, d-nă.

Apoi întindându mâna și simțind durere în inima sa pentru pierderea ultimei nădejdi țise:

— D-țeu cu d-ta, la revedere pe sêră!

Deja prinse de clanța ușei, când cine-va îl atinse pre umêru. La spatele lui sta d-na Malibran.

— Iubite prietino — țise cu surisă glumețu — încă pre unu minută!

— Acum eu am o rugare cătră d-ta. Nu mi-ai vinde buchetul de camilii din mâna d-tale?

— Buchetul de camelie? — întrebă Ole Bull surprinsu.

— Da, însă cine ar face așa față surprinsă, decă o femeie îl rógă de o complesanță. Așa credu, că acestu buchetu ar sta de minune pre vestmântul meu. La concertu l-ași acăță de brâu.

Ole Bull zimbă tristu.

— D-na mea — țise, mă bucură, că celu puțin în astu modu potu participă la concertul d-tale. Aci sunt florile!

— Mult țimescu, — țise cântăreța și luă buchetul, — donul d-tale mă va ridică la perfecțiunea mea cea mai înaltă a artei. Adio!

— Adio, d-na mea!

Abia părăsi Ole Bull odaia, când pre o ușă laterală intră unu bărbatu, în care la prima vedere se putea recunoșce unu artistu. Charles de Beriot fusese artistul de curte alu Maiestațir Sale împêratului Holandei și era logodnicul de multu invidiatu alu d-nei Malibran, dară și multu batjocorit pentru jalusia fără margini față cu ea.

— În fine m'am reîntorsu iubita mea, — țise acela — nimicu mai nesuferibilu decătu vizitele de politeță. Pururea acele-și întrebări și acele-și răspunsuri, acele-și laude și complimente. Intinde-mi însă acum mânuțele tale delicate! Altmintrelea cum și-ai petrecutu în absența mea?

— Fôrte bine — țise cântăreța suridându cu și-reție cătră logodnicul ei.

— Așa? — țise Beriot contrăgându-și sprincenele.

— Și cu ce, dacă e permisă să te întrebă?

— Am avutu ôspe Charles, unu domnu!

— Unu domnu? nu și-am interțisu odată pentru totdeauna de a primi ôspeți și încă în absența mea! Cine a fostu ôspele?

— Unu vechiu cunoscutu din Parisu, — răspuse artistu, care începă a se petrece cu gluma începută, cu carea putea potență jalusia fără temeiu a logodnicului ei.

— Și încă unu cunoscutu parisianu, — strigă Beriot, pre care îl aduse totu în mai mare iritare răspunsul ocolitu. — Spui-mi îndată numele!

— Și decă nu o a-și face?

— Te a-și pedepsi aspru.

— A mă pedepsi ha, ha, ha! E mai bine. Privește numai Charles, — continuă cântăreța ridându, — acestu frumosu buchetu de camilii încă l-am primitu dela elu!

(Va urmă).

Câte-va cuvinte despre Hemoroide.

Hemoroidele, cari în terminii populari se numesc și trănji, se derivă dela vorba elenă *haimorrois*, din *aima* (sânge) și *reo* (curge); în limba germană se numesc *Hæmorrhoiden*, goldene Ader. Această boală a fost studiată încă din timpul cei mai vechi, așa o găsim menționată în mai multe serii ale lui Hippocrate părintele medicinii. (*Xuvres complites*, trad. par Littré. Paris 1844, t. IV, Aphorismes, sect. 3 et 6.

Hemoroidele sunt o boală predominantă și lesne se mută din locul ei și se depune pe alte organe ale corpului și produce alte maladii; apare în orice timp și la totă etatea atât bărbătească cât și femeiească, până chiar și la copilul din fașă, dar mai cu seamă la partea bărbătească dintr'o viață sedentară, adică acea, ce o împreună cu o ocupație mai multă ședându. Această boală este caracterisată printr'o scurgere de sânge pe partea rectală sau anus (ședută).

În tinerețe atât la partea bărbătească cât și la cea femeiească este un rest de sânge din sistemul vaselor arterielor, care se introduce prin părțile carnoase ale corpului pentru hrănirea lor. Acest sânge este de o culoare roșietică, limpede și curge foarte lesne. Dela etatea însă de trei-deci de ani, când corpul pleacă spre bătrânețe, acel sânge scade și restul lui merge în vasele sistemului venelor din fața corpului. El este de o culoare negru roșietică, gros, și curge foarte anevoie prin vasele lui și este foarte aprindător de elementul veninului și de alte substanțe, pe cari le adună din toate organele corpului și mai cu deosebire din ale panteceului, vine pe urmă în organul ficatului, de unde se pornește în jos în intestinul gros (ședută), din care ese din timp în timp un liquid mucos sau sânge gros și ardător, care se numește hemoride sau trănji.

Cei, cari au viață muncitoare și o hrană simplă și cumpetată, la cari prin sudorile corpului ambele sisteme ale vaselor sângelui se țin într'o egală circulație a echilibrului lor de sănătate, — simțesc prea puține suferări ale trănjiilor. Din acesta dar reese, că felul de viață și de ocupație a omului produce boala de hemoroide (trânji).

Hemoroidele sunt mai întâi de două feluri, hemoroide interne și externe. Hemoroidele din afară și din lăuntru sunt mai periculoase vieții decât cele mucose, fiindcă produc de multe ori curgeri de sânge, cari nu se pot opri în tot timpul. Timpul deschiderii și a curgerii trănjiilor se întâmplă mai de vreme sau mai târziu de etatea de trei-deci de ani și este urmată de următoarele simptome: greutatea corpului și tragere la somn, dureri și amețeli de cap și constipație (incuerea stomachului), o arsură și o durere la capul stomachului, nepoftă de mâncare și sete, dureri de mijloc și de șele

și junghieri prin pantece cu o mâncărime de corp și cu tușă seacă, eșirea afară cu sânge, care eșire nu este în totdeauna cu sânge, și udul roșu ardător și drojdios. Scurgerea de sânge la început vine de două sau de trei ori în an, mai în urmă însă se mărește și vine la două, trei luni odată, până în fine se stabilește de vine în fiecare lună odată, care urmăz până la bătrânețe, când scade și se răsește scurgerea din timp în timp, când se transformă în o materie mucosă atunci încetăz de tot.

Această boală este un produs al vieții sedentare (care duce o viață mai multă ședându), care se întinde în popor și mai cu deosebire în clasa înaltă din timp în timp mai multă, care se mai înaintează și din cauza artei celei rafinate a bucătăriei, adică din complicațiunea preparațiunii bucatelor cu tot felul de substanțe iritante pentru stomach, (acesta se întâmplă la bucate cât și la beuturi), pe care clasa cea de jos, care duce o viață simplă și muncitoare prin acțiunea continuă mișcătoare a corpului, nu o cunoșce.

În resumat însă hemoroidele se produc în urma unui anumit mod de viață, sau sunt hereditare (moștenire) dela părinți. Aceia, cari stau mai mult în cameră și cari mănâncă tot lucruri alese și beau beuturi spiritose făcute cu esențe, sunt foarte mult atinși de această boală. Țeranul însă, care tot anulă se hrănește cu mâncări simple, care nu mănâncă carne decâtă dumineca și la zile mari, care asemenea nu be bere și vinuri tari, ci be numai apă, pe acesta nici-odată nu îl atinge această boală.

Hemoroidele sunt o boală foarte apăsătoare, care la începutul ei, ceea-ce dureză mai mulți ani, nu este primejdiosă.

Mâncărimea și arsura la această boală este foarte neplăcută, une-ori foarte torturătoare dar mai torturător este efectul lor asupra spiritului, căci face pre pătimaș nervos și suferat. Trebuie dar ca bolnavul atins de această boală, să se îngrijescă cu mare băgare de seamă, ca răul să nu se mărească și să devie mai gravu.

Hemoroidele sunt nise globulețe pline cu sânge, cari apar la exteriorul sau la interiorul corpului, din care curg sau nu curg sânge.

După cum am discutat mai sus, din când în când la un anumit timp mai des sau mai rar, aceste globulețe se sparg și curge sânge. La spargerea acestor globulețe bolnavul se simte mai ușurat.

Cu cât globulețele apar mai numeroase și cu cât ele se sparg mai des, cu atât pot deveni mai vătămătoare părților ocupate de ele. Din acestea dar nu este rar să se producă la mașul anal (ședutului) fistule și alte bube.

(Va urmă).

Diverse.

Diariul „Dreptatea“ despre care am amintit și noi, că va apăre la Timișoara, și-a început activitatea. Numărul de probă s'a distribuit în săptămâna trecută.

Programul acestui organ cotidian este, ca cu mijloace strictă legale și în spirit adevărat constituțional alături de celelalte organe naționale să desvölte o luptă intensă întru realizarea și validarea aspirațiilor și drepturilor naționale, avându de basă: programul partidului național român de la anul 1881, ér de devisă: solidaritatea națională. Va luptă pentru conservarea caracterului poliglot al patriei noastre, și pentru așezarea și desvöltașarea aședămintelor culturale bisericesti și școlare romănesci. Iar pentru desvöltașarea câtă mai largă a gustului de cetire în publicul român va scôte un număr săptămânal pentru popor, în care va căută să îndeplinească educașunea politică, literară și economică a poporului român. Director și editor d-lu Dr. Corneliu Diaconovich, ér redactor responsabil d-lu Dr. Valeriu Braniceș. Diariul costă 12 fl. la an, ér suplementul abonat separat 2 fl.

„Tribuna“ și „Fóia Poporului“ după încunoscinșarea, ce am primită din partea institutului tipografic, preste câteva zile vor reapăre.

Procesul Memorandului. Ziua de petraectare a acestui proces fixată pe 23 Ianuarie înaintea curșii cu jurașii din Clușia, după informașionile primite, s'a amênatu.

Lucruri de modă. Din incidentul condamnării inculpașilor pentru edarea și respândirea Repliei inteliginșa română din Bărgău a adresatu numișilor condamnașii dóue scrisori de-aderinșa, pentru care motivu a fostu trasă în judecată, ér invêșătorii dela scóla fundatiónală din Borgo-Prundu: I. Ónea, P. Beșă, E. Danu și L. Bozga suspendașii din oficiu. În zilele trecute numișii inculpașii au fostu ascultașii de cătră judele de instrucție din locu. — Inspectorul de scóle din comitatul Bistrișă-Năședu, Dr. Iuliu Csernatonu, prin o scrisóre, adresatu comisiunei administrative a cerutu, ca acésta autoritate pe mai multu invêșătorii romăni și sașii din acéstu comitat sub cuvêntu, că nu posedu și nu propun limba magiară conformu recerinșe-ora legei, sê-i destituéșca din posturi și diplomele lor sê fie nimicite.

Petreckeri. „Societatea sodalilor romăni din Brașov“ a aranșatu a dóua și de Crăciunu (26 Decembre 1893) în sala hotelului centralu Nr. 1, o producșion și petrecere colegială. — „Reuniunea sodalilor romăni din Sibiu“ a aranșatu Sâmbăta în 25 Decembre 1893 st. v. în sala dela Gesellschaftshaus un concertu împreunatu cu jocu. — „Societatea studenșilor dela gim-

nasialu superioru din Năședu“ aranșeză în presera anului nou în sala hotelului Rahova o serată literară împreunată cu jocu. Tóte cu scopu filantropicu. Contribuiri se cuitéză publice.

Pentru plătitorii de dare. Este sciutu, cum-că după darea de pământu și darea de casă după chirie se preserie 30%, și după darea de casă după clasă 40% ca contribușione suplementară după venitul generalu. În sensulu ș-lui 13 a art. de lege XLVI ex 1883 însê din acésta contribușione suntu de a se subtrage 10% a intereselor ce le plătescu respectivii contribușii după împrumuturi intabulate. Pentru acéstu scopu contribușionii, cari au astfelu de datorii, trebuie sê-și ascernă în fie-care anu din 1—31 Ianuarie st. n. fashiunile despre acéstea la Primăria comunală, căci mai târșiu nu se primescu. Cei-ce în urma unui impedecămentu nu și potă așterne fashiunile până la acéstu terminu, acéia pre lângă suplică, în care sê se documenteze, cumcă întru adevêru au fostu impedecașii întru așternerea fashiunii, — potă așterne fashiunile și până în 15 Februarie, mai târșiu însê nu. Iar cei-ce ieu împrumuturi pre lângă intabulare după espirarea terminului susamintitu, în terminu de 30 zile dela intabularea împrumutului așternêndu-și fashiunea potă cere rectificarea contribușionii suplementare. Proprietarii de pământu și case, avêndu de plătitu și alte impositu și greutășii comunale se facu atenșii asupra acestui favoru, pentru ca sê se foloséșca de elu.

În urma ordinașionii înaltului Ministeriu reg. ung. de finanșe cu data de 23 Decembre st. n. 1893 Nr. 92189 se sistéză încasarea prin esecușione a dărei și pretensiunilor erariali încasânde în lunile Ianuarie și Februarie st. n. 1894.

Convocare. Membrii tovarășiei agricole din Șoimușu în virtutea ș-lui 8 din statutele tovarășiei se invită la *I. adunare generală ordinară*, care se va ține în Șoimușu la 14 Ianuarie 1894 st. n. la 2 ore după amêșii în localitatea școlei confesionale gr.-cat. Obiectele puse la ordinea zilei suntu: 1. Raportulu anualu alu direcșionii. 2. Raportulu comitetului de supravegiare asupra computului anualu, alu bilanșului încheiatu cu 31 Decembre 1893 și a propunerilor pentru împărșirea profitului. 3. Decisiune asupra bilanșului anualu și fiesarea dividendelor în sensulu ș-lui 14 din statute. 4. Eventuale propunerii din partea direcșionii. Șoimușu, 2 Ianuarie 1894.
Direcșionea.

Necrologu. *Rafila* vêd. *Popu* născ. *Lazaru*, după unu morbă abia de 5 zile a reposatu în 22 Dec. 1893. În alu 44-lea anu alu etății și alu 28-lea alu cășătoriei, lăsându după sine patru fișii și numêroșe rudeni. Osămintele decedatei s'au aședatu spre odihna eternă în 24 Dec. în cimiteriulu gr.-cat. din Năședu. Fie-i țerina ușoră!

Deslegarea găciturii de șacū din Nr. 19 an. tr. alū revistei nōstre e următōrea:

Te adorū iubitā,
Te iubescū cu focū,
Și-ți jurū: nief-odată
Și nief într'unū locū
Nu te perdū iubitā
La inima-mī ai locū.

Bine o au deslegatū: dōmnele: Victoria Dragă n. Târđiu, Faz. Varșandū și Elisabeta Marcū n. Popū, Sāngeorzulū românū. Domnii Ilie Popescu și George Cazanū, Nāsēudū.

Premiu'ū l'a dobānditū dōmna Elisabeta Marcū din Sāngeorzū.

Logogrifū

de Eugenia V. Ciura.

Din următōrele 62 silabe se se compunā 20 de cuvinte, ale cārorū inițiale cetite din susū în josū dau unū proverbii cunoscutā românū, iar finalele cetite de josū în susū dau numele urui distinsū novelistū românū. Silabele suntū: a, a, a, an, ar, at, bin, cé, chil,cit, cor, da, da, dé, e, é, e, e, e, fār, go, go, is, is- jév, ko, la, lac, le, les, li, lu, lu, mars, mi, mi, mo, mul, neil, ni, non, pa, pa, pit, pō, ri, ri, riu, ric, ris, ro, ru, rumb, si, ta, te, teu, tu, tri, u, u, ul.

Tuturorū cetitorilorū și sprijinitorilorū nostri le poftimū anū nou fericitū!

Numai 3 fl.

costézā la anū revista literară beletristicā

MINERVA,

ce apare în 1 și 15 a fiecārei lunī în **Bistrițā** (Beszterce) sub redacțiunea lui **George Curteanū** și publicā romane, novele, poesii, recenzii, nārāțiuni, schițe, biografii, cāntece, descāntece și chiuituri poporale, apoi noutăți din patrie și străinătate etc. Acei onorați cetitori, cari pentru lipsa de mijlōce séu din alte considerațiuni nu potū plātī 3 fl., primescū revista și cu prețulū redusū de numai **2 fl. 40 cr.** la anū. Abonamentele suntū a se face de timpuriu, deōrece esemplare întrecătōre nu se vorū tipāri. Revista se espedézā numai la adresa acelorā, cari rāfuescū prețulū de abonamentū înainte. Exemplarū de probā se dā gratis ori cui cere. Colectanții primescū alū 5-lea esemplarū rabatū.

Redacțiunea revistei „Minerva“.

Cuvintele au se insemne:

1. Unū nume bărbătesū.
2. Pasere.
3. Unū erou de a lui Homer.
4. Unū distinsū scriitorū francesū.
5. Unū nume, ce vine desū înainte și în istorie.
6. Unū satū românescū.
7. Gigantū cunoscutū din Bibliā.
8. Unū rege din mitologia grecilorū.
9. Plantā folositōre.
10. Unū erou grecū.
11. Unū scriitorū clasicū latinū.
12. Pētrā prețiosā.
13. Numele unei provincii.
14. Corpū cerescū.
15. Unū lacū în America de nordū.
16. Fundatorulū unei cetăți mari.
17. Ōment cu o însușire urită.
18. Unū deū la Romanii vechi.
19. Unū șesū în sudulū Spaniei.
20. Orașū în Rusia.

Timpū de deslegare pāna în 1 Februarie n. c. Intregācitori se va sorti o carte.

S. S.

Prin acēsta imi iau permisiunea a face atentū pe on. publicū românū la

Depositulū meu celū mare de orolōge, inele și lanțuri.

Stāndū în legăturā cu fabricele cele mai mari sum în plăcuta poziție de a oferī on. publicū orolōge cu preturi de totū moderate și totodată primescū și garanția preste mersulū regulatū alū acelorā.

Reparaturile se efectuescū grabnicū, promptū, cu garanția și mai estinū ca ori unde.

Rogū decī pe on. publicū a mă onorā cu comande câtū de numēroșe. Cu distinsū stimā

Leonhard Bantle,

orologierū
Bistrițā, strada Iemnelorū.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probatü efectulü lorü escelentü.

De mai multe decenii suntü aceste pilule lățite și puține familii se vorü afla la cari arü lipsi o micä provisiune din acestü medicamentü de casä escelentü.

S'au recomandatü și se recomandä de cäträ mulți medici aceste pilule ca medicamentü de casä, cu deosebire în contra tuturorü suferințelorü, ce provinü în urma relei mistuiri și constipații precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficatü, släbirea mațelorü, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hämorhoide** (vina de aurü) și c. l.

Prin proprietatea lorü purificätore de sânge au cu deosebire bunü efectü asupra **anemiei** și asupra bölelorü ce isvorescü din acestä, precum: **galbinare, dureri de capü nervöse** ș. a. m. Aceste pilule purificätore de sânge lucrezä asa de ușori, încätü nu princinescü nici cele mai micü dureri și pentru aceea le pöte folosi și cele mai släbite persoane chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificätore de sânge se preparä **veritabile singurü** numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer** Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costä o cutiä cu 15 pilule **21 cr.** v. a. Ünü solü cu 6 cutii costä **1 fl. 5 cr.**, trimițendu-se nefrancatü cu rambursä **1 fl. 10 cr.** Dēcä se trimite suma banilorü înainte, costä ünü solü cu pilule **1 fl. 25 cr.** inclusive francare. 2 suluri **2 fl. 30 cr.**, 3 suluri **3 fl. 35 cr.**, 4 suluri **4 fl. 40 cr.**, 5 suluri **5 fl. 20 cr.**, 10 suluri **9 fl. 20 cr.** Mai puținä de ünü solü nu se pöte espedä.

N. B. În urma lățirii lorü celei marü, se imitezä aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „**Pilule purificätore de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea suntü **veritabile**, a cărorü instrucțiune pentru folosire este provädutä cu iscaliturä **I. Pserhofer** și cari pörtä pe capaculü cutiei totü aceeași iscaliturä în colöre roșiä.

Dintre nenumäratele scrisori, prin cari consumenții acestorü pilule mulțamescü pentru redobändirea sänätäții dupä cele mai varii și grele böle, läsämü se urmeze aci puține numai cu observarea, că ori-cine a întrebunțatü odatä aceste pilule, le recomandä mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesce de a-mi trimite eräși 15 suluri din escelele D-tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursä postalä. Cu acä stä ocazie Vë aducü mulțămiri mele pentru efectulü de minune alü pilulilor D-tale. Cu distinsä stimä, Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângä Flodnic 12 Sept. 1887.
Stim. D-le! A fostü voința lui D-dëu că pilulele D-v. au ajunsü în mâinile mele, și rezultatulü dela acestea ilü atribui D-v. Më reciesämü în patulü de leusä astfel încätü nu mai puteam lucrä și asi fi sigurü deja mortä, dēcä nu m'ar fi scapatü minunate D-v. pilule. D-dëu se vë binecuvinteze de mi de ori. Am confiența, că pilulele D-v. më vorü face de totü sänätösä, așa precum a folositü și altora.
Theresia Kufite.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.
Stim. D-le! În numele mätușei mele de 60 ani îi exprimü cea mai căldürösä mulțämire. Dënса a suferitü 5 ani de catarü la stomacü cronicü și de apă. Viეტä i era ünü chinü și se credea deja de perdütä. Prin întâmplare a

căpätatü o cutiä cu escelele D-v. Pilule purificätore de sânge, și dupä o întrebunțare mai îndelungatä s'a vindecatü.
Cu distinsä stimä,
Josefa Weinzellet.

Eichengraberamt bei Gfühl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatulü se rogä a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevärü folositoare și escelente. Nu potü înreläsa fără ca se Vë exprimü recunoștința mea în privința valörei acestora pilule, și le voi recomandä unde numai se va putë tuturorü suferințilorü. Vë autorisezü, ca acestä a mea mulțämire se o folosiți dupä placü și pe cale publicä.
Cu distinsä stimä Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbaeh, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vë rogü a-mi trimite ünü solü cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificätore de sânge. Nu mai minunatelorü D-v. pilule am se mulțamescü, că am scapatü de o suferințä de stomacü, care m'a chinütü 5 ani. Aceste pilule-nare se-mi lipsescä nici odatä și exprimü prin acestä mulțämirea mea cea mai căldürösä. Cu cea mai mare stimä, Ana Zwiecki.

Liquer din plante de Alpi dela W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturorü greutăților la stomacü. O buteliä 2 fl. 60 cr., o jumätete buteliä 1 fl. 40 cr.

Ca veritabile suntü a se privi numai acele pilule, a cărorü instrucțiune este provädutä cu iscalitura I. P S E R H O F E R și cari pörtä pe capaculü flä-cărei cutii totü aceeași iscaliturä în colöre roșiä.

Susamintite specialitătü se aflä și în Budapesta la farmacistulü I. von Török, Königsgasse 12.

1—12

Aliflä americanä celü mai bunü mijlocü în contra tuturorü suferințelorü rheumatice: durerilorü la șira spinärii, junghiuiri, chiasü, migrenä, dureri nervöse de dinți, dureri de capü, junghiuiri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esenä pentru ochi, de Dr. Romershausen pentru întärireä și conservarea vederii, în flacone originale ä 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatulü balsamü englezescü o sticlä 50 cr.

Präfurü în contra tusei, Fiakerpulver în contra catarului, rägușelei etc. 1 cutia 35 cr., cu trimiterea Franzbranntwein cu sêu fără sare o sticlä 70 cr. [catä 60 cr.

Balsamü contra degerätorei de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscutü ca celü mai sigurü remediu contra suferințelorü de degeräturä de totü felulü, precum și spre vindecarea ranelorü forte învechite, 1 borcanü 40 cr., cu trimiterea francatä 65 cr.

Helso sêu Gesundheitssalz ünü remediu escelentü în contra catarului, la stomacü, precum în genere în contra tuturorü suferințelorü ce provinü dela mistuirea neregulatä, ünü pachetü 1 fl.

Balsamü în contra gusilorü mijlocü probatü în contra umfätorei la gätü, ünü flaconü 40 cr. cu trimiterea francatä 65 cr.

Esenä de vieä (Picäturile din Praga) în contra stomacului stricatü, mistuirei rele, greutăți de totü felulü, ünü medicamentü de casä escelentü, 1 flaconü 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Präfurü în contra asudärei piciorilorü. Acestü präfü deläturä și mirosulü nepläcutü, conservävä încälțäminteä și este probatü ca nesticaciöse. Präfülänei cutii 50 cr., cu trimitere francatä 75 cr.

Suculü-Spitzwegerich, ünü medicamentü de casä forte cu rägușerei, tusei spagmodice etc. 1 sticlä 50 cr. 2 sticlene diampreunä cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de I. Pserhofer, de ünü lungü sirü de mulți ani recunoscutä de medicü ca celü mai bunü mijlocü pentru efescerea përlului. Ünü borcanü elegantü adjustatü 2 fl.

Plastru universalü, de prof. Stuedel, la rane din loviturä și la umfäturi învechite, impunsü, la totü felulü de bube rele și la umfäturi învechite, ce se spargü periodicü la piciorë, la degetü, la ränile și apindeile de țite și la multe alte suferințe de acestü soi s'a probatü de multe ori. Ünü borcanü 50 cr., cu trimiterea francatä 75 cr.

Sare universalä purgativä, de W. Bullrich. Ünü medicamentü de casä escelentü, contra tuturorü urmäcilorü digestiunei stricate, precum: durere de capü, amețelä, cărcei la stomacü, acrelä în gätü, suferințe hämoridale, constipațiune etc. Ünü pachetü 1 fl.

Afarä de preparatele aci amintite se mai aflä töte specialitătile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin töte ciärele austro-ungare și la casü, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositü se vorü procura la cerere promptü și ieftinü.

Trimiterile prin poștä se efectuözä iute, dēcä se trimite präfulü înainte, comande mai marü și cu rambursä a präfulü.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.

Franco se efectuözä acele comande marü, dēcä se trimite mai înainte și resp. porto postalü, în casulü acesta spele poștale suntü multü mai ieftine, decâtü la trimiteri cu rambursä.

SUMARIULŪ.

I.

Articoli de sciință.

Dr. Em. Elefterescu: <i>Studii despre fisionomie</i> , ...	Pag. 178.	Simionu P. Simonu: <i>Balaurulă</i> , în credința poporului român 61, 73, 81, 93, 101.	Pag.
--	-----------	--	------

II.

Poesii.

Elena: <i>La rațele de lună</i>	Pag. 135.	Onițu: <i>Până când</i>	Pag. 73.
— <i>Ce-mi scrii</i>	155.	— <i>Când nici în minte nu-mi venia</i>	103.
— <i>Ai dá tu vorbă bună</i>	217.	— <i>Domnișórei L.</i>	123.
Elena Gaboru: <i>Suspini</i>	55.	— <i>Iam fata viam invenient</i>	143.
Fulgeru: <i>In robia</i>	66.	— <i>A sositu iar trista tomnă</i>	176.
Ilarie Chendi: <i>Cântecul de érnă</i>	226.	— <i>Cerșitórea</i>	213.
Ioanú Rodina: <i>Nu me'nsorú</i>	165.	T. Bocancea: <i>Resimțiri</i>	114.
Petru Dulfu: <i>Pácala însuratu</i> , episodú din „Ispráville lui Pácală“, epopee populară în 24 de cânturi	13, 21.	T. Simtionu: <i>Lăsați-mé</i>	193.
Petrea dela Clușiu: <i>Capriții</i> , după D. Teleorú	83.	— <i>Fugi d'aci</i>	221.
— <i>Cu viéța mea</i>	201.	V.: <i>L . . . . i</i>	97.
— <i>E același tristú suspini</i>	233.	V. B. Muntencescu: <i>Salutare Blașiiului</i>	1.
		— <i>Nu se póte</i>	41.
		— <i>Dela sate</i>	62.
		— <i>De demultú</i>	182.

III.

Romane, novele, nărăționi, schițe, biografii, recensii.

A: <i>Idilú</i>	Pag. 77.	Ioanú N. Popu: <i>Fianulú electrofonicú</i>	Pag. 206.
Augustinú Moldovanu: <i>Buchetulú de Camilú</i> , nărățione după Seelmann Theo	5, 15.	Iuliu Popu: <i>Biografía lui Ioanú Jarda</i>	153, 162, 173.
— <i>Slepulú ruptú</i> , după Kulesár E.	205.	Iuliu Moldovanu: <i>Vicenza</i> , novelă după Hector Berlis	181.
Camilú B.: <i>Resbunare (vendetta) corsicană</i> , noveletă francesă de I. G.	24, 37.	Maximú Popu: <i>Mântuitorulú în timpú de lipsă</i> , nărățione din timpulú lui Iosifu II, după F. Weller	193, 201, 214, 221, 233.
G. Curteanu Bărnulescu: <i>Juráméntulú Leoniei</i> , romanu de Percy Golding	35, 43, 55, 63, 75, 83, 95, 103, 115, 124, 135, 144, 155, 165, 176, 183, 195.	M. Popu: <i>Și avere și pácală și nevastá</i> , după W. Müller	217.
		O.: <i>Pázitorulú de muzeu</i> , humoristică de Eugenú Schmitt	48, 57, 66.

Paulina C. Z. Rovinaru: <i>Pentru totdeauna</i>	Pag. 86, 107, 117, 127, 137, 148, 157, 167.	S. P. Simonu: <i>Unii poeti din școlile Blășiului,</i>	Pag. 113, 121, 133, 141.
Porumbița: <i>Diamantul cel mare și zafirele cele mici, traducere</i>	197.	Victor Onișoru: <i>Mihailu Cogălniceanu, schiță biografică și literară</i>	2, 14, 23, 33, 41, 53.

IV.

Hygienă.

Dr. Em. Elefterescu: <i>Câteva cuvinte despre Hemoroide</i>	Pag. 9, 26.	S. Stoica: <i>Din igiena sateanului român</i>	Pag. 87.
— <i>Câteva cuvinte despre Rheumatismu</i>	67.	— <i>Din igiena românului econom</i>	187.

V.

Literatură populară.

G. C. B.: <i>Descântecul de bubă</i>	Pag. 49.	George Sermeșanu: <i>Poesii populare, culese din Nețiu</i>	Pag. 18, 28, 139.
— <i>Descântecul de vermă</i>	189.	Ioan Mureșanu: <i>Poesii populare</i>	58, 88, 159.
— <i>Povestea maicei domnului</i>	208, 218, 229.		

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VI.

Cugetări.

I. L. H.: <i>Cugetări</i>	Pag. 207, 218, 230.	I. Barițiu: <i>Aforisme, alese despre femei, amoru și căsătorie</i>	Pag. 18, 28, 50, 58, 69, 78, 89, 98, 118, 130, 139, 150.
I. T.: <i>Din poveștile unui om de școlă</i>	190, 199.		

Apoi glume, noutăți literare, politice, sociale din patrie și din străinătate, găcituri și anunțuri.

